

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
Управління Служби безпеки України в Запорізькій області
Слідчий відділ

вул. Олександрівська, 62, м. Запоріжжя, 69011, тел./факс (061) 225-26-98
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_zap_sv@sbu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001556

ПОВІДОМЛЕННЯ
про підозру

місто Запоріжжя

«28» квітня 2026 року

Старший слідчий 3-го відділення слідчого відділу Управління Служби безпеки України в Запорізькій області капітан юстиції Раковець Юлія Дмитрівна, розглянувши матеріали кримінального провадження внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 12022080000000098 від 08.03.2022 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, відповідно до ст.ст. 36, 40, 42, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Яковенко Володимира Олександровича, 18.08.1987 року народження, громадянина російської федерації, уродженця м. Мелітополь Запорізької області, останнє відоме зареєстроване місце проживання за адресою: Запорізька область м. Мелітополь, вул. Героїв України (колишня Кірова), буд. 47, кв. 144, який не є особою, щодо якої здійснюється особливий порядок кримінального провадження, передбачений ст. 480 КПК України, раніше не судимого на території України.

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення (злочину) передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинені за попередньою змовою групою осіб (в редакції на момент вчинення злочину).

Зміст підозри:

Громадянин російської федерації (далі-рф) Яковенко Володимир Олександрович, 18.08.1987 року народження підозрюється у тому, що він, у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше ніж 22.05.2022, обіймаючи посаду так званого начальника у незаконному правоохоронному органі, створеному на тимчасово окупованій території - Мелітопольському районному управлінні Головного управління МВС в Запорізькій області, діючи умисно, використовуючи незаконно узурповані у результаті збройної агресії рф проти України владні повноваження на тимчасово окупованій території, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, маючи умисел на жорстоке поводження з цивільним населенням та інші порушення законів та звичаїв війни, діючи за попередньою змовою з Сапожніковим А.В., який обіймав посаду так званого начальника відділу карного розшуку у вказаному незаконному правоохоронному органі, Гажевою О.В. та іншими невстановленими під час досудового розслідування особами, що сприяють окупаційній владі держави-агресора у здійсненні підривної діяльності проти України, перебуваючи у місці незаконного утримання на тимчасово окупованій території, а саме у захопленій будівлі, розташованій за адресою: [REDACTED], усвідомлюючи захищений статус [REDACTED], діючи з ідеологічних мотивів, з метою залякування та примусу до співпраці з окупаційною владою, у період з 22.05.2022 по 29.05.2022, вчинив злочинні дії, спрямовані на незаконне позбавлення волі, нелюдське поводження та катування захищеної цивільної особи [REDACTED] у формі фізичного та психологічного насильства, насильницьких дій сексуального характеру – погрози згвалтуванням, спричинивши йому сильний фізичний біль, психологічні страждання та тілесне ушкодження.

Таким чином, Яковенко В.О., в порушення приписів ст. ст. 27, 31, 32, 78 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року (далі - ЖК (IV)) та ст. 75(2)(а.2)(b),(e) Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (далі-ДП I), вчинив протиправні дії, які полягали у незаконному позбавленні волі, нелюдському поводженні: утриманні потерпілого в неналежних (антисанітарних) умовах, без достатнього та регулярного харчування, інших належних санітарних умов та отримання медичної допомоги, катуванні у формі фізичного та психологічного насильства, насильницьких дій сексуального характеру – погрози згвалтуванням.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, у вчиненні якого підозрюється Яковенко Володимир Олександрович, 18.08.1987 року народження.

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту, 24.02.2022 президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення збройних сил РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до статті 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Відповідно до ч. 1 ст. 4 ЖК(IV) особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Відповідно до ст. 27 ЖК(IV), особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань.

Згідно з положеннями ст. 31 ЖК(IV), жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом, зокрема з метою отримання від них або від третіх осіб якихось відомостей.

Відповідно до ст. 32 ЖК(IV), забороняються застосування будь-яких заходів, які можуть завдати фізичних страждань або призвести до знищення осіб, що перебувають під захистом, які є під їхньою владою.

Ця заборона поширюється не лише на вбивства, тортури, тілесні покарання, калічення та медичні чи наукові дослідження, які не викликані потребою лікування особи, що перебуває під захистом, а й на будь-яке інше brutальне поводження з боку як цивільних, так і військових властей.

Відповідно до ст. 78 ЖК (IV), якщо окупаційна держава через причини збереження безпеки визнає необхідним вжити заходів стосовно осіб, що перебувають під захистом, найбільше, що вона може застосувати – це змушено поселити їх у визначеному місці чи інтернувати. Рішення стосовно вимушеного переселення чи інтернування повинні бути ухвалені згідно з нормативною процедурою, яка повинна бути визначена окупаційною державою згідно з положеннями цієї Конвенції. Ця процедура повинна передбачати право на апеляцію з боку заінтересованих сторін. Рішення стосовно апеляції будуть прийматися в якомога швидші строки. Якщо рішення залишатимуться в силі, вони стануть предметом періодичного перегляду, по можливості через кожні шість місяців компетентними органами, що створює держава.

Відповідно до ч. 2 ст. 75 ДП I, заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці, зокрема такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні;

б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі;

в) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Згідно з приписами ст. 147 ЖК (IV) серйозні порушення, про які йдеться в попередній статті, становлять такі порушення, що охоплюють такі дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: зокрема тортури або нелюдське поводження, нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом.

Відповідно до ст. 8(2)(a)(ii)(vii)(b)(xxii) Римського статуту Міжнародного кримінального суду катування, незаконне позбавлення волі, нелюдське поводження та будь-яка форма сексуального насильства є воєнними злочинами.

Згідно з наказом Міністерства розвитку громад та територій України № 376 від 28.02.2025 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих РФ», Мелітопольська міська територіальна громада Запорізької області є тимчасово окупованою Російською Федерацією з 25.02.2022.

З моменту встановлення фактичного контролю над [REDACTED] Мелітопольського району Запорізької області, представники окупаційної адміністрації та підконтрольні їй силові структури РФ систематично здійснювали заходи, спрямовані на придушення спротиву серед цивільного населення, зокрема шляхом залякування, погроз, проведення обшуків та допитів, при цьому приділяючи

особливу увагу виявленню та нейтралізації осіб з проукраїнською громадянською позицією, зокрема колишніх учасників антитерористичної операції, осіб, які мають родинні або інші зв'язки з військовослужбовцями Збройних Сил України. До реалізації зазначених заходів активно залучались представники незаконного правоохоронного органу, створеному на тимчасово окупованій території, а саме: начальник Мелітопольського районного управління Головного управління МВС в Запорізькій області Яковенко Володимир Олександрович, 18.08.1987 року народження та начальник відділу карного розшуку вказаного незаконного правоохоронного органу Сапожніков Антон Владиславовича, 08.11.1989 року народження, які усвідомлювали обставини існування міжнародного збройного конфлікту на території України, а також свою участь у ньому.

В цей же час, громадянин України [REDACTED], будучи цивільною особою, яка у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебувала, жодної зброї не мала, участі у бойових діях не брала, до таких не готувалась та в березні 2022 року проживав на тимчасово окупованій збройними формуваннями держави-агресора території у [REDACTED] Мелітопольського району Запорізької області.

Так, приблизно о 10 годині 00 хвилин, 21.05.2022, представники збройних формувань РФ, так званої «ДНР», знаходячись за адресою: [REDACTED] незаконно позбавили волі захищену цивільну особу - [REDACTED], якого на автомобілі «Mitsubishi L-200» білого кольору, під фізичним примусом, з обмотаною навколо голови, рук та ніг клейкою стрічкою доставили на блок-пост, розташований на автошляху Е58 на виїзді з тимчасово окупованої території [REDACTED], де незаконно позбавили волі та утримували до наступного ранку.

Досудовим розслідуванням встановлено, що Яковенко В.О., 22.05.2022, об 11 годині 03 хвилини, перебуваючи у м. Мелітополі, Запорізької області, вступив у злочину змову із Сапожніковим А.В., та іншими невстановленими під час досудового розслідування особами, з метою впровадження та реалізації політики держави-агресора у здійсненні підривної діяльності проти України, зокрема шляхом незаконного позбавлення волі та катування місцевих жителів, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій та обставини, які свідчать про наявність міжнародного збройного конфлікту та діючи у зв'язку з ним, передбачаючи та бажаючи настання суспільно небезпечних наслідків, діючи умисно, в порушення законів та звичаїв війни, усвідомлюючи захищений статус потерпілого [REDACTED], який на момент події був працівником [REDACTED], у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебував, участі у бойових діях не брав та до таких не готувався, вчинив наступне.

Так, приблизно о 12 годині 00 хвилин, 22.05.2022, Сапожніков А.В., діючи за попередньою змовою з Яковенком В.О. та двома невстановленими під час

досудового розслідування особами з числа представників незаконного правоохоронного органу, створеного на тимчасово окупованій території Запорізької області, з метою реалізації раніше обумовленого плану, розробленого ним з Яковенком В.О. приїхав до вказаного блок-посту, де помістив [REDACTED] до багажника автомобіля «BMW X-5» чорного кольору та перемістив його до захопленої будівлі, розташованої по [REDACTED] Мелітопольського району Запорізької області, де помістив до актові зали, розташованої в зазначеній будівлі, де вже незаконно утримувались не менше 15 цивільних осіб.

Надалі, Яковенко В.О., діючи за попередньою змовою з Сапожніковим А.В. та іншими невстановленими під час досудового розслідування особами з числа представників незаконного правоохоронного органу, створеного на тимчасово окупованій території Запорізької області, діючи з єдиним умислом щодо незаконного позбавлення волі цивільної особи та переслідуючи спільну мету, без повідомлення об'єктивних причин та пред'явлення обвинувачень, за відсутності об'єктивної необхідності вжиття стосовно потерпілого запобіжних заходів у встановленому порядку позбавив волі [REDACTED] та разом з не менше 15 особами утримував у вказаному захопленому приміщенні, в неналежних умовах в приміщенні з відсутністю їжі та води належної якості, достатньої кількості спальних місць, вентиляції й доступу до чистого повітря, інших належних санітарних умов та отримання медичної допомоги, у період з 22.05.2022 по 29.05.2022, тобто протягом 8 днів, тим самим вчинив нелюдське поводження та незаконно позбавив волі захищену цивільну особу, та, діючи зі спільним злочинним умислом, спрямованим на катування та приниження честі і гідності потерпілого [REDACTED], створили для нього атмосферу постійного страху, безпорадності та психологічного тиску.

Так, Яковенко В.О. та Сапожніков А.В. діючи за попередньою змовою, з метою отримання інформації від [REDACTED], примусу його до співпраці з окупаційною владою та покарання за відмову від такої співпраці, щочі, у період часу приблизно з 23 години 00 хвилин до 01 години 00 хвилин, систематично, прибували до місця незаконного утримання потерпілого.

При цьому Сапожніков А.В. у присутності потерпілого застосовував фізичне насильство до інших незаконно утримуваних осіб, завдаючи їм ударів бейсбольною битою, спричиняючи їм фізичний біль та психологічні страждання та демонстративно утримуючись від застосування фізичного насильства безпосередньо до [REDACTED]

Одночасно з цим, Сапожніков А.В. висловлював на адресу останнього погрози застосування такого фізичного насильства та вбивства, а також демонстративно замахувався бейсбольною битою у його бік, імітуючи намір завдати удару, чим створював у [REDACTED] реальне відчуття небезпеки для життя та здоров'я, що є катуванням, шляхом завдання сильних психологічних страждань.

В цей час, Яковенко В.О., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, діючи умисно з метою залякування та примусу [REDACTED] до співпраці з

окупаційною владою, що суперечило його особистій громадянській позиції, вчиняв щодо нього дії, які виразились в катуванні. Так, Яковенко В.О. наносив потерпілому [REDACTED] множинні удари руками, ногами, а також заздалегідь підготовленими та принесеними з собою предметами – гумовою палицею та прикладом автомата в область голови, тулуба, верхніх та нижніх кінцівок. Окрім цього, Яковенко В.О. умисно та цілеспрямовано завдавав удари в ділянку статевих органів потерпілого, а також висловлював погрози застосування щодо [REDACTED] сексуального насильства у формі зґвалтування з боку інших осіб. Своїми умисними діями Яковенко В.О. заподіяв потерпілому сильний фізичний біль, завдав значних психологічних страждань, порушив його сексуальну свободу та автономію, а також спричинив тілесні ушкодження у вигляді струсу головного мозку.

Також, 26.05.2022, приблизно о 23 годині 00 хвилин, Гажева О.В. разом з Яковенком В.О. та Сапожніковим А.В., а також з іншими невстановленими під час досудового розслідування особами, що сприяють окупаційній владі держави-агресора у здійсненні підривної діяльності проти України, усвідомлюючи фактичні обставини, що свідчать про наявність міжнародного збройного конфлікту, діючи в умовах такого конфлікту та в безпосередньому зв'язку з ним, усвідомлюючи суспільно небезпечний характер своїх дій, маючи умисел на жорстоке поводження з цивільним населенням, усвідомлюючи захищений статус цивільної особи – громадянина України [REDACTED] прибула до зазначеного місця незаконного утримання останнього.

Під час зазначених насильницьких дій, які вчиняли Яковенко В.О. та Сапожніков А.В., 26.05.2022, Гажева О.В., діючи за попередньою змовою з вказаними особами, усвідомлюючи характер та мету їхніх протиправних дій, у присутності сторонніх осіб, з метою власної розваги, приниження честі і гідності, здійснювала відеозапис побиття [REDACTED] та інших утримуваних осіб на мобільний телефон, а також погрози і залякування, що висловлювались на їх адресу, чим завдавала потерпілому сильного психологічного болю та страждань.

Не отримавши бажаної інформації, 29.05.2022, приблизно о 10 годині 00 хвилин, Сапожніков А.В. звільнив потерпілого [REDACTED] з місця його незаконного утримання.

Так, Яковенко В.О., з метою залякування та примусу до співпраці з окупаційною владою завдав потерпілому [REDACTED] сильних психологічних страждань, які проявились у пролонгованому тривожному стані, гіперактивації, соматичних проявах дистресу, зниженні якості життя, порушенні відчуття безпеки та гідності та спричинив тілесне ушкодження у вигляді струсу головного мозку.

З огляду на викладене, Яковенко В.О., діючи в умовах міжнародного збройного конфлікту та у зв'язку з ним, в порушення приписів ст. ст. 27, 31, 32, 78 ЖК (IV) та ст. 75(2)(а.2)(b),(e) ДП І, вчинив протиправні дії, які полягали у незаконному позбавленні волі, нелюдському поводженні: утриманні потерпілого в неналежних (антисанітарних) умовах, без достатнього та регулярного харчування, інших належних санітарних умов та отримання медичної допомоги,

катуванні у формі фізичного та психологічного насильства, насильницьких дій сексуального характеру – погрозі зґвалтуванням.

Таким чином, Яковенко Володимир Олександрович, 18.08.1987 року народження обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 КК України, а саме у жорстокому поводженні з цивільним населенням та інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчинені за попередньою змовою групою осіб (в редакції на момент вчинення злочину).

Старший слідчий 3-го відділення
слідчого відділу УСБУ
в Запорізькій області
капітан юстиції

Юлія РАКОВЕЦЬ

«П О Г О Д Ж Е Н О»

Прокурор, який здійснює
процесуальне керівництво
у кримінальному провадженні –
прокурор відділу процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
управління протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
Запорізької обласної прокуратури

Роман ПРАСОЛОВ

« 28 » квітня 2026 року

Відповідно до ст. 277 КПК України до повідомлення про підозру додаються права підозрюваного:

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинів чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;
- 18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

- 1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Кримінальний кодекс України

Стаття 28. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою або злочинною організацією

2. Кримінальне правопорушення визнається вчиненим за попередньою змовою групою осіб, якщо його спільно вчинили декілька осіб (дві або більше), які заздалегідь, тобто до початку кримінального правопорушення, домовилися про спільне його вчинення.

Стаття 438. Порушення законів та звичаїв війни

1. Жорстоке поводження з військовополоненими або цивільним населенням, вигнання цивільного населення для примусових робіт, розграбування національних цінностей на окупованій території, застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також віддання наказу про вчинення таких дій -

караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років.

Про підозру мені повідомлено, примірник повідомлення про підозру та пам'ятку про процесуальні права та обов'язки, перекладених на рідну (російську) мову вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний:

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 202__ року.

Захисник:

« ___ » год. « ___ » хв. « ___ » _____ 202__ року.

Письмове повідомлення про підозру здійснив:

**Старший слідчий 3-го відділення
слідчого відділу УСБУ
в Запорізькій області
старший лейтенант юстиції**

Юлія РАКОВЕЦЬ

СЛУЖБА БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ

Управление Службы безопасности Украины в Запорожской области

Следственный отдел

вул. Александровская, 62, г. Запорожье, 69011, тел./факс (061) 225-26-98
www.sbu.gov.ua, e-mail: usbu_zap_sv@sbu.gov.ua Код по ЄГРПОУ 20001556

№ _____

На № _____

от _____

УВЕДОМЛЕНИЕ о подозрении

город Запорожье

«28» апреля 2026 року

Старший следователь 3-го отделения следственного отдела Управления Службы безопасности Украины в Запорожской области капитан юстиции Раковец Юлия Дмитриевна, рассмотрев материалы уголовного производства внесённого в Единый реестр уголовных производств по № 12022080000000098 от 08.03.2022 года и установив наличие достаточных доказательств для подозрения лица в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 УК Украины, соответственно ст. ст.36, 40, 42, 276, 277, 278 УПК Украины, -

УВЕДОМИЛА:

Яковенка Владимира Александровича,
18.08.1987 г.р., гражданина российской федерации,
уроженца г. Мелитополь Запорожской области,
последнее известное зарегистрированное место
жительства: Запорожская область, г. Мелитополь,
ул. Героев Украины (бывшая Кирова), д. 47,
кв. 144, не являющегося лицом, в отношении
которого применяется особый порядок уголовного
производства, предусмотренный ст. 480 УПК
Украины, ранее не судимого на территории
Украины,

о том, что он подозревается в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 УК Украины, а именно в жестоким обращении с гражданским населением и других нарушениях законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, совершенных по предварительному сговору группой лиц (в редакции на момент совершения преступления).

Перевод осуществлен с украинского языка на русский согласно оригиналу документа переводчиком
Боевой А.Л. Правильность перевод текста подтверждаю. Переводчик _____

А.Л. Боева

Содержание подозрения:

Гражданин российской федерации (далее-рф) Яковенко Владимир Александрович, 18.08.1987 года подозревается в том, что он, в неустановленное досудебным расследованием время, но не позже 22.05.2022, занимая должность так называемого начальника у незаконном правоохранительном органе, созданном на временно оккупированной территории – Мелитопольском районном управлении Главного управления МВД в Запорожской области, действуя умышленно, используя незаконно узурпированные в результате вооруженной агрессии рф против Украины властные полномочия на временно оккупированной территории, осознавая общественно опасный характер своих действий, имея умысел на жестокое обращение с гражданским населением и другие нарушения законов и обычаев войны, действуя по предварительному сговору с Сапожниковым А.В., который занимает должность так называемого начальника уголовного розыска в указанном незаконном правоохранительном органе, Гажевой О.В. и другими неустановленными во время досудебного лицами, что способствуют оккупационной власти государства-агрессора в осуществлении подрывной деятельности против Украины, пребывая в месте незаконного содержания на временно оккупированной территории, а именно в захваченном здании, размещенной по адресу: [REDACTED], [REDACTED], осознавая защищенный статус [REDACTED], действуя с идеологический мотивов, з целью запугивания и принуждения к сотрудничеству з оккупационной властью, в период с 22.05.2022 по 29.05.2022, совершил преступные действия, направленные на незаконной лишение свободы, бесчеловечное обращение и пытки защищенного гражданского лица [REDACTED] в форме физического и психологического насилия, насильственных действий сексуального характера – угрозе изнасилованием, вызвав ему сильную физическую боль, психологические страдания и телесное повреждение.

Таким образом, Яковенко В.А., в нарушение предписаний ст. ст. 27, 31, 32, 78 Женевской конвенции о защите гражданского населения во время войны от 12 августа 1949 года (далее -ЖК (IV)) и ст. 75(2)(а.2)(b),(e) Дополнительного протокола I до Женевских конвенций от 12 августа 1949 года, что касается защиты жертв международных конфликтов (далее-ДП I), совершил противоправные действия, которые полагали в незаконном лишение свободы, бесчеловечном обращении: содержании потерпевшего в ненадлежащих (антисанитарных) условиях, без достаточного та регулярного питания, других ненадлежащих санитарных условий та получения медицинской помощи, пытках в форме физического и психологического насилия, насильственных действий сексуального характера – угрозе изнасилованием.

Фактические обстоятельства уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 УК Украины, в совершении которого подозревается Яковенко Владимир Александрович, 18.08.1987 года рождения.

С февраля 2014 года по настоящее время продолжается международный вооруженный конфликт, вызванный вооруженной агрессией РФ против Украины и оккупацией части территории Украины. В ходе указанного международного вооруженного конфликта, 24.02.2022 президент РФ объявил начало так называемой специальной военной операции, которая заключалась в осуществлении полномасштабного вторжения Вооруженных Сил РФ, других вооруженных формирований РФ и подконтрольных им группировок иррегулярных вооруженных формирований на территорию Украины.

Факт полномасштабного вооруженного вторжения на территорию Украины не скрывался властями РФ, а также установлен решениями международных организаций, в частности резолюцией Генеральной Ассамблеи ООН ES-11/1 от 02.03.2022 «Об агрессии против Украины», п. п. 1, 3 Заключения 300 (2022) Парламентской Ассамблеи Совета Европы «Последствия агрессии Российской Федерации против Украины», п. п. 17, 18 приказа Международного Суда ООН от 16.03.2022 по ходатайству о принятии временных мер по делу «Обвинение в геноциде в соответствии с Конвенцией о предупреждении преступления геноцида и наказании за него (Украина против РФ и др.)».

В соответствии со статьей 2, общей для Женевских конвенций о защите жертв войны 1949 года, эти конвенции, как и другие акты законов и обычаев войны (международного гуманитарного права), применяются ко всем случаям объявленной войны или любого другого вооруженного конфликта, который может возникнуть между двумя или более Высокими Договаривающимися Сторонами, даже если одна из них не признает состояния войны, в том числе ко всем случаям частичной или полной оккупации Высокой Договаривающейся Стороны, даже если эта оккупация не встречает никакого вооруженного сопротивления.

В соответствии с ч. 1 ст. 4 ЖК (IV), лицами, находящимися под защитой настоящей Конвенции, являются те, кто в любой момент и при любых обстоятельствах оказываются, в случае конфликта или оккупации, под властью стороны конфликта или оккупационного государства, гражданами которых они не являются.

В соответствии со ст. 27 ЖК (IV), лица, находящиеся под защитой, имеют право при любых обстоятельствах на личное уважение, уважение к своей чести, права на семью, их религиозные убеждения и обряды, привычки и обычаи. К ним всегда следует относиться гуманно и защищать их, в частности, от любого акта насилия или запугивания, от оскорблений и любопытства толпы.

С учетом положений о здоровье, возрасте и поле, сторона конфликта, под властью которой находятся лица, находящиеся под защитой, имеет право обращаться со всеми ними одинаково, без какой-либо дискриминации, в частности по признаку расы, религии или политических убеждений.

Согласно положениям ст. 31 ЖК (IV), никакое принуждение физического или морального характера не может применяться к лицам, находящимся под защитой, в частности с целью получения от них или от третьих лиц каких-либо сведений.

В соответствии со ст. 32 ЖК (IV), запрещается применение любых мер, которые могут причинить физические страдания или привести к уничтожению лиц, находящихся под защитой, которые находятся под их властью. Этот запрет распространяется не только на убийства, пытки, телесные наказания, увечья и медицинские или научные опыты, не вызванные необходимостью лечения лица, находящегося под защитой, но и на любое другое жестокое обращение со стороны как гражданских, так и военных властей.

В соответствии со ст. 78 ЖК (IV), если оккупационное государство по причинам сохранения безопасности признает необходимым принять меры в отношении лиц, находящихся под защитой, самое большее, что оно может применить, – это вынужденно поселить их в определенном месте или интернировать. Решения о принудительном переселении или интернировании должны приниматься в соответствии с нормативной процедурой, которая должна быть определена оккупационным государством в соответствии с положениями настоящей Конвенции. Эта процедура должна предусматривать право на апелляцию со стороны заинтересованных сторон. Решения по апелляциям будут приниматься в кратчайшие сроки.

В соответствии с ч. 2 ст. 75 ДП I, запрещены и будут оставаться запрещенными в любое время и в любом месте, в частности, следующие действия, независимо от того, совершаются ли они представителями гражданских или военных органов:

- а) насилие над жизнью, здоровьем и физическим, и психическим состоянием лиц, в частности:
 - а.2) пытки всех видов - физические или психические;
- б) издевательство над человеческим достоинством, в частности, унижительное и оскорбительное обращение, принуждение к проституции или непристойное посягательство в любой его форме;
- е) угрозы совершить любое из вышеуказанных действий.

Согласно предписаниям ст. 147 ЖК (IV) серьезные нарушения, о которых говорится в предыдущей статье, составляют такие нарушения, охватывающие следующие действия, если они совершены против лиц или собственности, находящихся под защитой настоящей Конвенции: в частности, пытки или бесчеловечное обращение, незаконное заключение лица, находящегося под защитой.

В соответствии со ст. 8(2)(a)(ii)(b)(xxii) Римского статута Международного уголовного суда, пытки и любая форма сексуального насилия являются военными преступлениями.

Согласно приказу Министерства развития общин и территорий Украины №376 от 28.02.2025 «Об утверждении Перечня территорий, на которых ведутся (велись) боевые действия или временно оккупированных РФ», Мелитопольская городская территориальная община Запорожской области является временно оккупированной Российской Федерацией с 25.02.2022.

С момента установления фактического контроля за [REDACTED] Мелитопольского района Запорожской области, представители оккупационной администрации и подконтрольные ей силовые структуры РФ систематически осуществляли

мероприятия, направленные на подавление сопротивления среди гражданского населения, в частности путем запугивания, угроз, проведения обысков и допросов. проукраинской гражданской позицией, в частности бывших участников антитеррористической операции, лиц, имеющих родственные или другие связи с военнослужащими Вооруженных сил Украины. К реализации указанных мероприятий активно привлекались представители незаконного правоохранительного органа, созданного на временно оккупированной территории, а именно: начальник Мелитопольского районного управления Главного управления МВД в Запорожской области Яковенко Владимир Александрович, 18.08.1987 года рождения и начальник отдела уголовного розыска указанного незаконного Сапожников Антон Владиславович, 08.11.1989 года рождения, осознавали обстоятельства существования международного вооруженного конфликта на территории Украины, а также свое участие в нем.

В тоже время, гражданин Украины [REDACTED], будучи гражданским лицом, которое в составе Вооруженных Сил Украины или других военных формирований Украины не находилось, никакого оружия не имело, участия в боевых действиях не принимало, к таким не готовилась и в марте 2022 проживал на временно оккупированной вооруженными формированиями государства-агрессора территории в [REDACTED] Мелитопольского района Запорожской области.

Так, примерно в 10 часов 00 минут, 21.05.2022, представители вооруженных формирований РФ, так называемой «ДНР», находясь по адресу: [REDACTED] незаконно лишили свободы защищённое гражданское лицо – [REDACTED], которого на автомобиле «Mitsubishi L-200» белого цвета, под физическим принуждением, с обмотанной вокруг головы, рук и ног клейкой лентой доставили на блок-пост, расположенный на автодороге Е58 на выезде с временно оккупированной территории [REDACTED], где незаконно лишили свободы и содержали до следующего утра.

Досудебным расследованием установлено, что Яковенко В.А., 22.05.2022 в 11 часов 03 минуты, находясь в г. Мелитополь Запорожской области, вступил в преступный сговор с Сапожниковым А.В. и другими неустановленными по время досудебного расследования лицами, с целью внедрения и реализации политики государства-агрессора в осуществлении подрывной деятельности против Украины, в частности, путем незаконного лишения свободы и пыток местных жителей, осознавая общественно опасный характер своих действий и обстоятельства, свидетельствующие о наличии международного вооруженного конфликта и действуя в связи с ним, предусматривая и желая наступления общественно опасных последствий, действуя умышленно, в нарушение законов и обычаев войны, осознавая защищенный статус потерпевшего [REDACTED], который на момент происшествия был работником [REDACTED], в составе Вооруженных Сил Украины или других военных формирований Украины не пребывал, участия в боевых действиях не принимал и к таким не готовился совершил следующее.

Так, примерно в 12 часов 00 минут 22.05.2022 Сапожников А.В., действуя по предварительному сговору с Яковенком В.А. и другими неустановленными в ходе досудебного расследования лицами из числа представителей незаконного правоохранительного органа, созданного на временно оккупированной территории Запорожской области, с целью реализации ранее оговоренного плана, разработанного им с Яковенком В.А. приехал к указанному блок-посту, где поместил [REDACTED] в багажник автомобиля «BMW X-5» черного цвета и переместил его в захваченное здание, расположенное по [REDACTED] Мелитопольского района Запорожской области, где поместил в актовЫй зал, расположенный в указанном здании, где уже незаконно содержались не менее 15 гражданских лиц.

Далее, Яковенко В.А., действуя по предварительному сговору с Сапожниковым А.В. и другими неустановленными в ходе досудебного расследования лицами из числа представителей незаконного правоохранительного органа, созданного на временно оккупированной территории Запорожской области, действуя с единым умыслом действуя с единым умыслом относительно незаконного лишения свободы гражданского лица и преследуя общую цель, без уведомления объективных причин и предъявления обвинений, при отсутствии объективной необходимости принятия в отношении потерпевшего меры пресечения в установленном порядке лишил свободы [REDACTED] и вместе с не менее 15 личностями удерживал в указанном захваченном помещении, в ненадлежащих условиях в помещении с отсутствием еды и воды надлежащего качества, достаточного количества спальных мест, вентиляции и доступа к чистому воздуху, других надлежащих санитарных условий та получения медицинской помощи, в период с 22.05.2022 по 29.05.2022, то есть в течении 8 дней, тем самым совершил бесчеловечное поведение и незаконно лишил свободы защищённое гражданское лицо и, действуя с общим преступным умыслом, направленным на пытки и унижение чести и достоинства потерпевшего [REDACTED] создали для него атмосферу постоянного страха, беспомощности и психологического давления.

Так, Яковенка В.А. и Сапожников А.В., действуя по предварительному сговору, с целью получения информации от [REDACTED], принуждения к сотрудничеству с оккупационной властью и наказания за отказ от такого сотрудничества каждую ночь, в период времени с 23 часов 00 минут до 01 часу 00 минут, систематически прибывали к месту незаконного содержания потерпевшего.

При этом, Сапожников А.В. в присутствии потерпевшего применяя физическое насилие к другим незаконно удерживаемых лиц, нанося им удары бейсбольной битой, вызывая у него физическую боль и психологические страдания и демонстративно удерживаясь от применения физического насилия непосредственно к [REDACTED]

Одновременно с этим Сапожников А.В. выражал на адрес последнего угрозы применения такого физического насилия и убийства, а также демонстративно замахивался бейсбольной бытой в его сторону, имитируя намерение нанести удар, чем создал у [REDACTED] реальное чувство опасности

для жизни и здоровья, что является пыткой путём нанесения сильных психологических страданий.

В это время Яковенко В.А., пребывая в состоянии алкогольного опьянения, действуя умышленно с целью запугивания и принуждения [REDACTED] к сотрудничеству с оккупационной властью, что противоречило его личной гражданской позиции, совершил относительно него действия, которые выразились в пытках. Так, Яковенко В.А. наносил потерпевшему [REDACTED] множественные удары руками, ногами, а также заранее подготовленными и принесенными с собой предметами – резиновой палкой и прикладом автомата в область головы, туловища, верхних и нижних конечностей. Кроме этого, Яковенко В.А. умышленно и целенаправленно наносил удары в область половых органов потерпевшего, а также выразил угрозы применения к [REDACTED] сексуального насилия в форме изнасилования со стороны других лиц. Своими умышленными действиями Яковенко В.А. причинил потерпевшему сильную физическую боль, нанес значительных психологических страданий, нарушил его сексуальную свободу и автономию, а также нанес телесные повреждения в виде сотрясения головного мозга.

Также, 26.05.2022 приблизительно в 23 часа 00 минут Гажева О.В. вместе с Яковенко В.А. и Сапожниковым А.В., а также другими неустановленными во время досудебного расследования лицами, что способствуют оккупационным властям государства-агрессора в осуществлении подрывной деятельности против Украины, осознавая фактические обстоятельства, свидетельствующие о наличии международного вооруженного конфликта, действуя в условиях такого конфликта и в непосредственной связи с ним, осознавая общественно опасный характер своих действий, имея умысел на жестокое обращение с гражданским населением, осознавая защищенный статус гражданского лица – гражданина Украины [REDACTED], прибыла в указанное место незаконного содержания последнего.

Во время указанных насильственных действий, которые совершали Яковенко В.А. и Сапожников В.А. 26.05.2022, Гажева О.В., действуя по предварительному сговору с указанными лицами, осознавая характер и цель их противоправных действий, в присутствии посторонних лиц с целью собственного развлечения, унижения чести и достоинства осуществляла видеозапись избияния [REDACTED] и других удерживаемых лиц на мобильный телефон, а также угрозы и запугивание, которые выражались в их адрес, чем причиняла потерпевшему сильную психологическую боль и страдания.

Не получив желаемой информации, 29.05.2022 приблизительно в 10 часов 00 минут Сапожников А.В. освободил потерпевшего [REDACTED] с места его незаконного содержания.

Так, Яковенко В.А., с целью запугивания и принуждения к сотрудничеству с оккупационной властью причинил потерпевшему [REDACTED] сильных психологических страданий, которые проявились в пролонгированном тревожном состоянии, гиперактивации, соматических проявлениях дистресса, снижении качества жизни, нарушении чувства

безопасности и достоинства и причинил телесное повреждение в виде сотрясения головного мозга.

Учитывая изложенное, Яковенко В.А., действуя в условиях международного вооруженного конфликта и в связи с ним, в нарушение предписаний ст. ст. 27, 31, 32, 78 ЖК (IV) и ст. 75(2)(а.2)(b),(e) ДП I, совершил противоправные действия, заключающиеся в незаконном лишении свободы, бесчеловечном обращении: содержании потерпевшего в ненадлежащих (антисанитарных) условиях, без достаточного и регулярного питания, других надлежащих санитарных условий и получении медицинской помощи, насильственных действиях сексуального характера – угрозе изнасилования.

Таким образом, Яковенко Владимир Александрович, 18.08.1987 года рождения, обоснованно подозревается в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч. 2 ст. 28 ч. 1 ст. 438 УК Украины, а именно в жестоким обращении с гражданским населением и других нарушениях законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, совершено по предварительному сговору группой лиц (в редакции на момент совершения преступления).

Старший следователь 3-го отделение
следственного отдела Управления
Службы безопасности Украины
в Запорожской области
капитан юстиции

Юлия РАКОВЕЦ

«С О Г Л А С О В А Н О»

Старший группы прокуроров, который
осуществляет процессуальное руководство
в уголовном производстве -
прокурор отдела процессуального руководства и
поддержания публичного обвинения управления
противодействия преступлениям,
совершенным в условиях вооруженного конфликта
Запорожской областной прокуратуры

Роман ПРАСОЛОВ

«28» апреля 2026 года

Согласно ст. 277 УПК Украины к сообщению о подозрении прилагаются права подозреваемого:

Конституция Украины

Статья 28. Каждый имеет право на уважение его достоинства.

Никто не может быть подвергнут пыткам, жестокому, бесчеловечному или унижающему его достоинство обращению или наказанию. Ни один человек без его свободного согласия не может быть подвергнут медицинским, научным или иным опытам.

Статья 29. Каждый человек имеет право на свободу и личную неприкосновенность.

Никто не может быть арестован или содержаться под стражей иначе как по мотивированному решению суда и только на основаниях и в порядке, установленных законом.

В случае крайней необходимости предотвратить преступление или его прекратить уполномоченные на то законом органы могут применить содержание лица под стражей как временную меру пресечения, обоснованность которого в течение семидесяти двух часов должна быть проверена судом. Задержанное лицо немедленно освобождается, если в течение семидесяти двух часов с момента задержания ему не вручено мотивированное решение суда о содержании под стражей.

Каждому арестованному или задержанному должно быть безотлагательно сообщено о мотивах ареста или задержания, разъяснены его права и предоставлена возможность с момента задержания защищать себя лично и пользоваться правовой помощью защитника.

Каждый задержанный имеет право в любое время обжаловать в суде свое задержание.

Об аресте или задержании человека должны быть немедленно уведомлены родственники арестованного или задержанного.

Статья 55. Права и свободы человека и гражданина защищаются судом.

Каждому гарантируется право на обжалование в суде решений, действий или бездействия органов государственной власти, органов местного самоуправления, должностных и служебных лиц.

Каждый имеет право обращаться за защитой своих прав к Уполномоченному Верховной Рады Украины по правам человека.

Каждый имеет право после использования всех национальных средств правовой защиты обращаться за защитой своих прав и свобод в соответствующие международные судебные учреждения или в соответствующие органы международных организаций, членом или участником которых является Украина.

Каждый имеет право любыми не запрещенными законом средствами защищать свои права и свободы от нарушений и противоправных посягательств.

Статья 56. Каждый имеет право на возмещение за счет государства или органов местного самоуправления материального и морального вреда, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органов государственной власти, органов местного самоуправления, их должностных и служебных лиц при осуществлении ими своих полномочий.

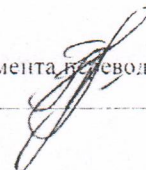
Статья 59. Каждый имеет право на правовую помощь. В случаях, предусмотренных законом, эта помощь предоставляется бесплатно. Каждый свободен в выборе защитника своих прав.

Для обеспечения права на защиту от обвинения и оказания правовой помощи при решении дел в судах и других государственных органах в Украине действует адвокатура.

Статья 62. Лицо считается невиновным в совершении преступления и не может быть подвергнуто уголовному наказанию, пока его вина не будет доказана в законном порядке и установлена обвинительным приговором суда.

Никто не обязан доказывать свою невиновность в совершении преступления.

Обвинение не может основываться на доказательствах, полученных незаконным путем, а также на предположениях. Все сомнения относительно доказанности вины лица толкуются в его пользу.

В случае отмены приговора суда как неправоудного государство возмещает материальный и моральный ущерб, причиненный безосновательным осуждением.

Статья 63. Лицо не несет ответственности за отказ давать показания или объяснения в отношении себя, членов семьи или близких родственников, круг которых определяется законом.

Подозреваемый, обвиняемый или подсудимый имеет право на защиту.

Осужденный пользуется всеми правами человека и гражданина, за исключением ограничений, которые определены законом и установлены приговором суда.

Уголовный процессуальный кодекс Украины

Статья 42. Подозреваемый имеет право:

- 1) знать, в совершении какого уголовного преступления его подозревают;
- 2) быть четко и своевременно уведомленным о своих правах, а также получить их разъяснения в случае необходимости;
- 3) по первому требованию иметь защитника и свидание с ним до первого и перед каждым последующим допросом с соблюдением условий, обеспечивающих конфиденциальность общения, на присутствие защитника во время допроса и других процессуальных действий, на отказ от услуг защитника в любой момент уголовного производства, на получение услуг защитника за счет государства в случае отсутствия средств на оплату таких услуг;
- 4) не говорить ничего по поводу подозрения против него или в любой момент отказаться отвечать на вопросы;
- 5) давать объяснения, показания по поводу подозрения или в любой момент отказаться их давать;
- 6) требовать проверки обоснованности задержания;
- 7) в случае задержания - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или других лиц о задержании и месте своего пребывания;
- 8) собирать и подавать следователю, прокурору, следственному судье доказательства;
- 9) участвовать в проведении процессуальных действий;
- 10) во время проведения процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и возражения относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;
- 11) применять с соблюдением требований УПК Украины технические средства при проведении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд имеют право запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, содержащих охраняемую законом тайну или касающихся интимной жизни лица, о чем выносится мотивированное постановление (определение);
- 12) заявлять ходатайства о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности в отношении себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и тому подобное;
- 13) заявлять отводы;
- 14) знакомиться с материалами досудебного расследования, и требовать открытия материалов;
- 15) получать копии процессуальных документов и письменные уведомления;
- 16) обжаловать решения, действия и бездействие следователя, прокурора, следственного судьи;
- 17) требовать возмещения вреда, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, осуществляющего оперативно-розыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также восстановления репутации, если подозрение, обвинение не подтвердились;

18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другом языке, которым он владеет, и в случае необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

Подозреваемый, который является иностранцем и содержится под стражей, имеет право на встречи с представителем дипломатического или консульского учреждения своего государства, которую ему обязана обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый обязан:

- 1) прибывать по вызову в суд, а в случае невозможности прибыть по вызову в назначенный срок - заранее сообщить об этом суд;
- 2) выполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;
- 3) подчиняться законным требованиям и распоряжениям следователя, прокурора, следственного судьи, суда.

Уголовный кодекс Украины

Статья 28. Совершение уголовного правонарушения группой лиц, группой лиц по предварительному сговору, организованной группой или преступной организацией

2. Уголовное правонарушение признается совершенным по предварительному сговору группой лиц, если его совместно совершили несколько лиц (два или более), которые заранее, то есть до начала уголовного правонарушения, договорились о совместном его совершении.

Статья 438. Нарушение законов и обычаев войны

1. Жестокое обращение с военнопленными или гражданским населением, изгнание гражданского населения для принудительных работ, разграбление национальных ценностей на оккупированной территории, применение средств ведения войны, запрещенных международным правом, другие нарушения законов и обычаев войны, предусмотренных международными договорами, согласие на обязательность которых предоставлено Верховной Радой Украины, а также отдача приказа о совершении таких действий - наказываются лишением свободы на срок от восьми до двенадцати лет.

О подозрении меня уведомили, образец уведомления и памятку о процессуальных правах и обязанностях, в переводе на родной (русский) язык вручено, права подозреваемого оглашены и разъяснены.

Подозреваемый: _____

« ___ » час. « ___ » мин. « ___ » _____ 202__ года.

Защитник: _____

« ___ » час. « ___ » мин. « ___ » _____ 202__ года.

Уведомление о подозрении вручила:
старший следователь 3-го отделение
следственного отдела УСБУ
в Запорожской области
капитан юстиции

Юлия РАКОВЕЦ